

tudi imelo srečen uspeh. V letih 1490—1508 dal je škof Osvald Dus stolno cerkev in škofovo rezidenco opasati z obzidjem in sedmimi močnimi stolpi. Te močne vtrdbe obstoje še dandanes, in bodo deloma odpravljene, kadar se zvršijo ravno zdaj v delu se nahajajoče velike poprave pri stolni cerkvi. — Po smrti v bitki pri Mohači ponesrečenega kralja Ljudovika II., ko se je med Ferdinandom Habsburškim in Janezom Zapolja pričel boj zaradi prestolnega nasledstva, vnel se je tudi vnovič prepir med prebivalstvom sosednih mest; kajti stanovniki mesta Grič držali so z Ferdinandom I., — deželni ban, Krsto Frankopan in tadanji škof Simon Erdödy pa z kraljem Janezom Zapoljo. Ko je vendar poslednjič slavna habsburška dinastija dobila v last celo Hrvatsko, so se pomirili tudi zopet nemiri. Mesto jelo je o onem času čezdalje bolj napredovati in se obljudevati. Pa prišle so čez Zagreb druge nesreče. Križarji, vernivši se iz svete dežele, zanesli so kugo v te kraje. V letih 1506, 1530, 1583 in 1590 naredili so močni potresi veliko škodo. Še hujše pa je mesto trpelo, ko je l. 1645 že vtretjič pričela strahovito prebivalstvo moriti azijska kuga, zvana „črna smrt.“ To leto vkončal je tudi siloviti požar skoraj vso zgornje in spodnje mesto, o kateri nesreči ste bili tudi močno poškodovani stolna in sv. Marke. L. 1674 pogorelo je zopet zgornje mesto skoraj popolnoma, o katerej nesreči je cerkev sv. Marke vnovič mnogo trpela. Zadnje veliko pogorišče je bilo v Zagrebu l. 1706, in je mesto imelo zopet premnogo škode. Grozovitega potresa v Zagrebu v dan 9. novembra 1880 se nekateri spoštovani gg. bralci „Novic“ gotovo še spominjajo. Skoraj vsa poslopja celega mesta bila so poškodovana več ali manj; posebno zelo so počutile to hudo šibo cerkve, zlasti stolnica. (Dalje nasl.)

Poučni in zabavni drobiž.

Matematična razstava. Od 10. do 18. septembra letošnjega leta bode v Norimbergu razstava matematičnih modelov in učnih pripomočkov. Hkratu bode pa tudi v tem mestu razstava fizikalnih instrumentov in prirodoznanskih predmetov. Predmeti za obe razstavi se imajo doposlati od 1. do 7. septembra. Kdor želi kaj več zvedeti o teh razstavah, naj se glede prvo obrne na gospoda profesorja dr. Waltherja Dycka v Monakovem, Hildegardstrasse 1 $\frac{1}{2}$, glede poslednje pa na ravnatelja bavarskega obrtnega muzeja Th. pl. Kramerja v Monakovem.

Nevarni pajki. V Jukatanu na bregu Mehikanskega zaliva, živi neko posebno vrsto pajkov, ki so strah tamošnjim prebivalcem. Kogar tak pajek vgrizne, gotovo umrje. Ta pajek je 14 centimetrov dolg in ima debele, močne, šest centimetrov dolge noge. Domačini imenujejo te pajke vojake hudičeve.

Gozdi v Evropi. V Evropi je 30 % zemeljnega površja pokrito z gozdi. Največ gozdov ima Švedija (44 %), potem pa Rusija (38 %), Avstrija (30 %), najmanj pa Anglija (3,6 %), potem Danska (5,4 %) in Portugalsko (5 %).

Porodi in umiranja v Evropi. Na 1000 prebivalcev se v Rusiji rodi na leto 50, na Ogerskem 42, v Avstriji 39, v Nemčiji 36, v Angliji 35 in v Franciji 26 otrok; od 1000 oseb jih pa na leto umrje na Ogerskem 38, v Rusiji 37, v Avstriji 31, v Nemčiji 27, v Franciji 24, v Angliji 22 in v Skandinaviji pa le 18 ljudi.

Novice.

— Presvetli cesar podaril je gasilnemu društvu v Šentvidu nad Vipavo 80 gld.

— **Osobne vesti.** Presvetli cesar je potrdil izvolitev gosp. ces. svetnika Ivana Murnika predsednikom c. kr. kmetijske družbe kranjske. — Magistrom farmacije bil je pretečeni teden promoviran na dunajskem vseučilišči gosp. Hugon Roblek iz Radoljice. — Na graškem vseučilišči bil je promoviran doktorjem prava g. Josip Furlan iz Mirk pri Vrhniki. — Gosp. Mih. Sajovic, trgovec v Gradei, doma iz Kranja, odlikovan je bil na pariški razstavi mornarskih rečij z zlato svetinjo za rastavljena vina in konjak. — Ravnatelj goriškega gospodarsko-kemičnega poskuševališča gosp. Bolle je dobil red želazne krone tretje vrste. — Nadinženir g. Svitil imenovan je stavbenim svetnikom, inženirja gg. Waschica in Žužek, nadinženirjema, stavbena pristava gg. Muck in Toman inženirjema in stavbeni praktikant gosp. Bloudek, stavbenim pristavom za državno stavbeno službo na Kranjskem. — Kapelan v Predvoru g. Gašp. Majar, dobil je župnijo sv. Goro. — Gosp. Matej Jereb, župnik v Javorjah nad Škofjo Loko, je dobil faro Kropo.

— **O sedmi redni veliki skupščini družbe sv. Cirila in Metoda,** ki se je vršila dne 28. julija v Postojini, prijavljamo še sledeče: Iz blagajnikovega poročila povzamemo, da je imela družba pretečeno leto 9905 gld. dohodkov in 8556 gld. 77 kr. troškov, torej je bilo prebitka 1348 gld. 23 kr. Po pravilih izstopivši udje družbinega vodstva, gg: dr. vitez Bleiweis, dr. Ivan Dečko, Gregor Einspieler in Anton Žlogar, so bili zopet „per acclamationem“ soglasno izvoljeni; istotako gg: Oroslov Dolenec, Fran Povše, Fran Ravnika, dr. J. Svetina in J. Vrhovnik v nadzorstvo, in gg.: Andr. Kalan, dr. Mosché, dr. Munda, Ljudovik Ravnika in dr. Jernej Zupanec v razsodništvo. — Pri obedu govoril je prvo napitnico gosp. Svetec na presvetlega cesarja: gosp. dr. Vošnjak je napil okr. glavarju g. markiju Gozaniju, ki se je zahvalil s prav lepimi besedami na napitnico cesarju in sebi. Gosp. Iv. Hribar napije zavednim Postojinčanom in županu gosp. Vičiču, ki se zahvali; gosp. Kersnik napije vsem gostom, posebno onim iz Koroške, Štajarske in Primorske. V imenu Korošcev in Štajarcev se zahvali gosp. župnik in deželni poslanec Gregor Einspieler. Govornik spominjal se je v govoru žalostnega prepira v narodni stranki na Kranjskem je spodbujal vse Slovence k slogi in je v imenu svojih rojakov izjavil, da se koroški Slovenci povse strinjajo s politiko g. Luke Svetca. Gosp. L. Svetec se zahvali na tej napitnici in napije slov. duhovščini. Gosp. M. Mandič napije večji odločnosti v narodnem boju, gosp. dr. Triller pa narodnemu ženstvu. — Pripomnimo naj še, da je bil družbin predsednik gosp. prof. Tomo Zupan zaradi bolezni svojega brata zadizhan udeležiti se skupščine.

— **Duhovniške premembe v ljubljanski škofiji.** Premeščeni so gg.: Josip Debevec, kapelan v Trnovem, za prefekta v duh. semenišče; Matija Mrak od sv. Jakoba v Ljubljani in dr. Ivan Krek iz Ribnice za kapelana in vikarija pri stolni cerkvi v Ljubljani; Leopold Picigas iz Idrije k sv. Jakobu v Ljubljani; Anton Mali z Blok v Podbrezje, A. Znidaršič od Fare pri Kostelu v Ribnici; Josip Pristov iz Sostrega v Gorje; Rudolf Gregorič iz Žirov v Predvor; nameščeni so semeniški duhovniki: Ivan Renier v Trziču, Leopold Raktelj v Knežaku, Ivan Debelak v Šent-Lovrenci, novoposvečenci: Alfonz Levičnik v Cirknici, Josip Gruden v Idriji, Josip Benkovič v Doberničah, Gustav Koller v Št. Jurji, Martin Kerin pri Fari pri Kostelu, Karol Lenassi na Blokah,